

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI BELGELENDİRME HİZMETLERİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönerge, Millî Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı ile okul ve kurumlarında, ulusal/uluslararası standartlar/kılavuzlar/normatif dokümanlar/yasal ve diğer şartlar dâhilinde sunulan uygunluk değerlendirme faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere sürdürülen belgelendirme hizmetleri ve belgelendirme programlarının yönetilmesi ile ilgili esas ve usulleri-düzenlemeyi amaçlar.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge; ulusal/uluslararası akreditasyon şartlarına uygun olarak uygunluk değerlendirme ve belgelendirme hizmetlerini tarafsızlık, tutarlılık, geçerlilik ve güvenilirlik esaslarına uygun olarak; yönetme, karar alma, yürütme, tetkik programının düzenlenmesi, tetkik görevlilerinin çalışma esas ve usullerinin belirlenmesi, belgelendirme programlarının oluşturulması, yürütülmesi ve yürütülen hizmetlerin izlenmesi ile değerlendirilmesine ilişkin esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 14.06.1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 13'üncü ve 14'üncü maddesi, 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9'uncu maddesi ile 1'nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 326. maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

a) Akreditasyon: Ulusal akreditasyon kuruluşları tarafından; laboratuvar, muayene, belgelendirme kuruluşu ve diğer uygunluk değerlendirme kuruluşlarının ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre yeterliliğinin değerlendirilmesi, onaylanması ve düzenli aralıklarla denetlenmesini,

b) Bakan: Millî Eğitim Bakanını,

c) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,

ç) Belge: Yönerge ve ilgili standart/kılavuz ve mevzuat esasları kapsamında yürütülen belgelendirme işlemleri sonucunda düzenlenen dokümanı,

d) Belgelendirme programı: Standartlar/kılavuzlar/normatif dokümanlar/yasal ve diğer şartlara uygunluğun değerlendirilmesi amacıyla yürütülen programı,

e) Belgelendirme Programı Geliştirme Komitesi: ulusal/uluslararası standartlar/kılavuzlar/ normatif dokümanlar/yasal ve diğer şartlara uygunluğu sağlamak ve belgelendirme hizmetlerini sunmak üzere ihtiyaç duyulan programları oluşturulan komiteyi,

f) Belgelendirme Karar Komitesi: Belgelendirme tetkiklerine ait düzenlenen raporları değerlendirerek belgelendirme ile ilgili tüm kararları almaya yetkili komiteyi,

g) Belgelendirme Tetkiki: Uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin belgelendirilmesi amacıyla, ilgili taraflardan bağımsız olarak gerçekleştirilen tetkiki,

ğ) Belgelendirme Kararı: Belgelendirme Karar Komitesi tarafından belgelendirme, belgenin sürdürülmesi, askıya alınması, geri çekilmesi, iptal edilmesi veya kapsam değişikliği işlemleri ile ilgili alınan kararları,

h) EA: (European Accreditation) Avrupa Akreditasyon Birliğini,

ı) EN: (European Norm) Avrupa Standardını,

i) EOQ: (European Organisation For Quality) Avrupa Kalite Teşkilatını,

j) Genel Yönetim Sistemi (GYS): "TS EN ISO/IEC 17021-1 Uygunluk Değerlendirmesi - Yönetim Sistemlerinin Tetkikini ve Belgelendirilmesini Sağlayan Kuruluşlar İçin Şartlar Standardı" ve diğer Akreditasyon standart ve şartlarının tutarlı bir şekilde sağlandığını desteklemek ve gösterebilmek için oluşturulan, Bakanlığımız belgelendirme sistemini,

k) Gözetim: Belgelendirilmiş kuruluşların belgelendirme gerekliliklerini yerine getirmeye devam ettiğinin takibini içeren faaliyetler serisini,

l) Hizmet Birimi: Millî Eğitim Bakanlığı Standardizasyon ve Kalite Hizmet Birimini,

m) IAF: (International Accreditation Forum) Uluslararası Akreditasyon Forumunu,

n) IEC: (International Electrotechnical Commission) Uluslararası Elektroteknik Komisyonunu,

o) ISO: (International Standard Organization) Uluslararası Standart Organizasyonunu,

ö) İtiraz ve Şikâyet Komitesi: Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetleri ile ilgili şikâyet ve itirazları değerlendirerek karara bağlamaya yetkili komiteyi,

p) NACE: Tetkik edilen kuruluşların ekonomik faaliyetlerinin istatistiki sınıflamasına ait faaliyet alanları ile ilgili kodu,

r) Tarafsızlığı Koruma ve Tavsiye Komitesi: Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme hizmetlerinin; bağımsız, tarafsız ve güvenilirliğini sağlamak üzere oluşturulan Millî Eğitim Bakanlığı Tarafsızlığı Koruma ve Tavsiye Komitesini,

s) Tetkik: Kayıtlar, beyanlar veya diğer ilgili bilginin elde edilmesi ve bunların belirlenmiş şartlarının gerçekleştirilme miktarını tayin etmede objektif olarak değerlendirilmesi için uygulanan sistematik, bağımsız, dokümente edilmiş süreci,

ş) Tetkik Ekibi: Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetleri ile ilgili olarak, kuruluşların başvuruya esas faaliyetlerinin ilgili standarda göre incelenip değerlendirmesi amacı ile görevlendirilen tetkik görevlileri (*Tetkik Görevlisi Adayı (TGA)*, *Tetkik Görevlisi (TG)*, *Baş Tetkik Görevlisi (BTG)*, *Teknik Uzman*) arasından seçilen, Hizmet Birimi çalışma esaslarına uygun olarak görev yapan ve geçici olarak teşkil edilen ekibi,

t) TS: Türk Standardını,

u) TÜRKAK: Türk Akreditasyon Kurumunu,

ü) Uygunsuzluk: Standartlar/kılavuzlar/normatif dokümanlar/yasal ve diğer şartlardan herhangi bir tanesinin veya daha fazlasının başvuruya esas faaliyet kapsamındaki eksikliği/uygulanmaması/sürdürülmemesi veya mevcut objektif kanıtlara göre önemli oranda şüphe doğuran durumu,

v) YGG: Yönetimi Gözden Geçirme Toplantısını,

y) Yürütme Kurulu: Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme hizmetlerinin; tarafsız, tutarlı, geçerli, güvenilir ve bağımsız bir biçimde, etik ilkeler dâhilinde yürütülmesi için oluşturulan Millî Eğitim Bakanlığı Sistem Belgelendirme Yürütme Kurulunu,

z) Yürütme Kurulu Başkanı: Millî Eğitim Bakanlığı Destek Hizmetleri Genel Müdürünü, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş, Bağlılık ve Yetkilendirme

Kuruluş

MADDE 5- (1) Bakanlık uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetlerinin; tutarlı ve tarafsızlığı kabul edilen, sürdürülebilir, geçerli ve güvenilir bir biçimde yönetilebilmesi için, “TS EN ISO/IEC 17021-1 Uygunluk Değerlendirmesi - Yönetim Sistemlerinin Tetkikini ve Belgelendirilmesini Sağlayan Kuruluşlar İçin Şartlar Standardı” ve diğer Akreditasyon standartları kapsamında uygunluk değerlendirme faaliyetlerini, tarafsız ve bağımsız olarak gerçekleştirilmek üzere “Yürütme Kurulu” oluşturulur.

(2) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetlerinin güvenilirliğinin sağlanması, tarafsızlık ilkesine tehdit oluşturabilecek durumların önlenmesi, objektifliğinin güvence altına alınması amacı ile “Tarafsızlığı Koruma ve Tavsiye Komitesi” oluşturulur.

(3) Bakanlık, ulusal/uluslararası standartlar/kılavuzlar/normatif dokümanlar/yasal ve diğer şartlar dâhilinde ihtiyaç duyulan uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetlerinin sürdürülmesi için gerekli programlarını oluşturarak Sistem Belgelendirme Yürütme Kurulunun onayına sunmak üzere bütün çalışmaları yürüten “Belgelendirme Programı Geliştirme Komitesi” oluşturulur.

(4) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen tetkikler sonucunda, belgelendirme ile ilgili konuları (belgelendirme, belgenin sürdürülmesi, yeniden belgelendirme, belgenin askıya alınması, belgenin askı halinin kaldırılması, belgenin iptali, belgenin kapsam değişikliği, belge transferi vb.) karara bağlamak üzere, yürütme kurulu başkanı tarafından "Belgelendirme Karar Komitesi" görevlendirilir.

(5) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetleri veya bu faaliyetler sonucu alınan belgelendirme kararları ile ilgili şikâyet ve itirazları değerlendirmek, karara bağlamak amacıyla Yürütme Kurulu Başkanı tarafından "İtiraz ve Şikâyet Komitesi" görevlendirilir.

(6) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme hizmetlerinin sunumu ile Bakanlığa özgü ulusal düzeyde oluşturulan kılavuz, kriter veya şartların belgelendirme programlarının oluşturulması iş ve işlemleri Hizmet Birimi tarafından yürütülür.

(7) Bakanlık uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetleri, ulusal/uluslararası akreditasyon standart ve şartları ile TÜRKAK ve Helal Akreditasyon Kurumu kılavuzları, şartları, rehber ve normatif dokümanlarına uygun olarak Hizmet Birimi tarafından yürütülür.

(8) TS ISO EN 19011 Yönetim Sistemleri Tetkik Kılavuzu standardına göre; Belgelendirme hizmetlerini yürütmek üzere, gerekli yeterliliği sağlayan TG, BTG Bakanlık Onayı ile yetkilendirilir. Ayrıca, özel şartları bulunan uygunluk değerlendirme ve belgelendirme programları konusunda yetkinliğe sahip TG, BTG'ler Bakanlık Onayı ile yetkilendirilir.

(9) Bakanlığa bağlı okul ve kurumların; hizmet kapasitesi, eğitim öğretim faaliyetleri, fiziki ve sosyal durumları, alt yapı ve diğer özellikleri dikkate alınarak; sağlık ve güvenlik, kalite, gıda, çevre, enerji ve bilgi güvenliği gibi alanlarda ulusal ve/veya uluslararası şartlara uygun olarak, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde uygunluk değerlendirme ve belgelendirme programlarını oluşturmak üzere, ulusal düzeyde kılavuz, kriter ve şartlar "Hizmet Birimi" koordinesinde belirlenir.

Bağlılık

MADDE 6- (1) Hizmet Birimi, Yürütme Kuruluna bağlı olarak çalışmalarını yürütür. Yürütme Kurulu'nun tarafsızlığı ve bağımsızlığı etik ilkeler çerçevesinde, bütün ilgili standart/kılavuz ve şartlara bağlı kalmak kaydı ile Bakanlıkça temin edilir. Kurul üyelerinin bu ilkelere aykırı davranışları halinde, "Tarafsızlığı Koruma ve Tavsiye Komitesi" üyelerinin en az 2/3 çoğunluk oyu ile görevlerinden ayrılmaları yönünde Bakanlığa teklifte bulunulur.

(2) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme hizmetleri; tarafsızlık, bağımsızlık, tutarlılık, geçerlilik ve güvenilirlik içinde Akreditasyon kuruluşları ile program otoriteleri tarafından belirlenen şartlara bağlı kalınarak gerçekleştirilir.

(3) Ulusal Akreditasyon kuruluşları (TÜRKAK ve Helal Akreditasyon Kurumu) tarafından belirlenen şartlara ve yayımlanan normatif dokümanlara uygunluğun sağlanarak belgelendirme hizmeti gerçekleştirilir.

(4) “Belgelendirme Programı Geliştirme Komitesi” tarafından oluşturulan belgelendirme programları Sistem Belgelendirme Yürütme Kurulu Başkanı onayına müteakip yürürlüğe alınır. Komite çalışmalarını hizmet birimi koordinesinde yürütür.

(5) Bakanlığın bütün birimlerinde ve/veya Bakanlığın taraf olduğu proje, protokol vb. çalışmalarda ihtiyaç duyulan uygunluk değerlendirme ve belgelendirme programları, Belgelendirme Programı Geliştirme Komitesinin teklifi ile Yürütme Kurulu Başkanının onayına müteakip uygulanır. Bütün belgelendirme programları, bu yönergedeki esaslara uygun olarak yönetilir.

Yetkilendirme

MADDE 7- (1) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme hizmetlerini sağlamak üzere, ilgili belgelendirme programlarında yeterliliği bulunan eğitim görevlileri, BTG ve TG’ler Sistem Belgelendirme Yürütme Kurulu Başkanı onayı ile yetkilendirilir.

(2) Bakanlık hizmetiçi eğitim kurs/seminerlerinde belgelendirilen ve uluslararası ilgili kriterlere göre onaylanmış (IRCA, IPC, EOQ, Exemplar Global vb.) tetkik görevlisi eğitimi kurs programlarında başarılı olan TGA’lardan, 20 adam/gün staj yaparak TG, TG’lerden 15 adam/gün staj yaparak BTG olarak sertifikalandırılan yetkili uzmanlarca tetkik hizmetleri sağlanır.

(3) “Belgelendirme Programı Geliştirme Komitesi” tarafından oluşturulan ve yürürlüğe giren belgelendirme programlarında belirlenen yetkinliğe sahip tetkik görevlileri Sistem Belgelendirme yürütme kurulu başkanının onayı ile yetkilendirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Görev, Yetki, Çalışma Usul ve Esasları

Yürütme Kurulu’nun Oluşturulması

MADDE 8- (1) Yürütme Kurulu Bakanlık Destek Hizmetleri Genel Müdürü Başkanlığında aşağıdaki birimlerin temsile yetkili ve yönetim sistemleri, uygunluk değerlendirme ve belgelendirme konusunda yeterliliğe sahip birer temsilcisinden oluşturulur;

- a) Millî Eğitim Bakanlığı Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- b) Millî Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı,
- c) Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Birimi Başkanlığı,
- ç) Yükseköğretim Kurulu,
- d) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu,
- e) Türkiye Belediyeler Birliği,
- f) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği,
- g) Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu,

(2) Yürütme kurulunun sekretarya iş ve işlemleri Hizmet Birimince yürütülür.

Yürütme Kurulu'nun Görev Süreleri

MADDE 9- (1) Kurul üyeleri üç (3) yıl süre için görevlendirilir.

(2) Herhangi bir nedenle temsilcilik sıfatları kurumlarınca sona erdirilen üyelerin yerine atananlar bir (1) ay içinde Bakanlığa bildirilir ve yeni üye, yerine görevlendirildiği eski üyenin süresini tamamlar.

(3) Üç (3) yılın sonunda, aynı üye yeniden görevlendirilebilir.

Yürütme Kurulu'nun Çalışma Usulleri ve Görevleri

MADDE 10- (1) Yürütme Kurulu Başkanının çağrısı üzerine "Yürütme Kurulu" her yıl en az iki defa olağan toplanır.

(2) Yürütme Kurulu, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve karar alır.

(3) Yürütme Kurulu'nun başlıca görevleri;

a) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetlerinde tarafsızlık taahhüdünü belirler.

b) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetleri ile ilgili politikaları belirler ve takibini yapar.

c) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetlerinden kaynaklanan çıkar çatışması analizini izler.

ç) Hizmet birimi yıllık çalışma programını müzakere ederek, değerlendirir.

d) YGG raporunu inceler ve değerlendirir.

e) Şeffaflık, tarafsızlık, tutarlılık, geçerlilik ve güvenilirlik ile belgelendirme faaliyetlerinin kamu yönetimi anlayışı içinde, rekabetçi şartların varlığının sürdürülmesinin güvence altına alınması amacıyla yürütülen çalışmaları değerlendirir.

(4) Yürütme kurulunun sekreteryaya hizmetleri; hizmet birimi tarafından yürütülür, kurul sekreteri yürütme kurulu başkanının onayı ile belirlenir.

Tarafsızlığı Koruma ve Tavsiye Komitesi'nin Oluşturulması

MADDE 11- (1) Tarafsızlığı Koruma ve Tavsiye Komitesi aşağıdaki birimlerin temsile yetkili ve yönetim sistemleri, uygunluk değerlendirme ve belgelendirme konusunda yeterliliğe sahip temsilcilerden oluşturulur.

a) Yükseköğretim Kurulunu temsilen, üç farklı üniversite rektörlüğünden birer temsilci

b) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumundan bir temsilci,

c) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden bir temsilci,

ç) Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonundan bir temsilci,

(2) Belirlenen komite üyeleri, Yürütme Kurulu Başkanı onayı ile görevlendirilir

Tarafsızlığı Koruma ve Tavsiye Komitesi'nin Üyelik Kriterleri

MADDE 12- (1) Tarafsızlığı Koruma ve Tavsiye Komitesi'nin başlıca üyelik kriterleri;

- a) En az 3 yıllık eğitim ya da yönetim alanında iş tecrübesi olmak,
- b) En az yüksekokul mezunu olmak,
- c) TS EN ISO 9001 kalite yönetim sistemi temel eğitimine sahip olmak,
- ç) Mali baskılardan uzak, profesyonel karar verebilme yeteneğine sahip olmak,
- d) TS EN ISO/IEC 17021-1 standardı, ilgili TÜRKAK rehberleri ve ilgili EA dokümanlarına ilişkin gerçekleştirilen eğitimlere katılmış olmak gereklidir.

Tarafsızlığı Koruma ve Tavsiye Komitesi'nin Görev Süreleri

MADDE 13- (1) Komite üyeleri üç (3) yıl süre için görevlendirilir.

(2) Herhangi bir nedenle temsilcilik sıfatları kurumlarınca sona erdirilen üyelerin yerine atananlar bir (1) ay içinde Bakanlığımıza bildirilir ve yeni üye, yerine görevlendirildiği eski üyenin süresini tamamlar.

Tarafsızlığı Koruma ve Tavsiye Komitesi'nin Toplanma Usul ve Esasları

MADDE 14- (1) Yürütme Kurul Başkanının çağırısı üzerine "Komite" her yıl iki (2) defa olağan olarak toplanır.

- (2) Komite, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır.
- (3) Komite kararları katılımcıların oy birliği ile alınır ve herkes eşit oy hakkına sahiptir.
- (4) Tarafsızlığı Koruma ve Tavsiye Komitesinin sekretarya iş ve işlemleri Hizmet Birimince yürütülür.

Tarafsızlığı Koruma ve Tavsiye Komitesi'nin Çalışma Usulleri ve Görevleri

MADDE 15- (1) Komite'nin başlıca çalışma esasları;

a) Komite, Yürütme Kurulundan tamamen bağımsız olarak tarafsızlığı güvence altına alacak biçimde karar verir. Tarafsızlığı Koruma ve Tavsiye Komitesi kararlarına karşı çıkılması, tavsiyelere uyulmaması, kişilerin gerekli hassasiyet göstermemesi halinde, komite gizlilik prensipleri çerçevesinde bu durumları rapor eder ilgili bakanlık birimlerine sunar ve gelişmeleri takip eder.

b) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetlerinin tutarlılığını ve objektifliğini engelleyici her türlü eğilime karşı alınması gereken önlemleri görür.

c) Şeffaflık ve kamuoyu algılaması dâhil olmak üzere, uygunluk değerlendirme ve belgelendirmeye olan güveni etkileyen konular hakkında tavsiyeleri görür.

ç) Uygunluk değerlendirme, belgelendirme ve karar alma proseslerinin tarafsızlığını en az yılda iki kez gözden geçirir.

d) Hizmet Biriminin yıl içerisindeki çalışmalarını ve faaliyetlerini yılda en az bir kez denetler, Yürütme Kuruluna rapor verir.

e) Yürütme kurulunun, komitenin tavsiyesini dikkate almaması durumlarında gerekli hususların incelenmesi ve akreditasyon kuruluşlarına bilgi verilmesi gereken durumlarda gereken tedbirlerin alınması için Bakanlığa başvuruda bulunur.

f) Komitenin genel çalışma şartlarını gözden geçirir, Hizmet Birimi yönetimine uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetlerinde görev alan tetkik ekibi üyelerinin çalışmaları ve performansları hakkında tavsiyelerde bulunur,

g) Hizmet Biriminin kalite politikası ile uygulanan proseslerde tarafsızlığını gözden geçirir,

ğ) Hizmet Biriminin verdiği hizmetlerde; tarafsızlık, gizlilik, etik vb. ilkelerine uygunluğunu-ticari ve diğer baskılardan uzak olduğunu doğrular, varsa, riskleri raporlayarak bunu hizmet birimine verir.

h) Hizmet Birimi yönetim politikalarının tüm kuruluşlara karşı eşit olduğunu denetler.

ı) Hizmet Birimi çalışanlarının, verilen hizmetler kapsamında tarafsızlığını etkileyen/etkileyebilecek hususları denetler ve tedbirlere ilişkin tavsiyeleri sunar.

i) ISO/IEC 17021 akreditasyon standartları ve hizmet biriminin çalışma esaslarını belirleyen normatif dokümanlara uygunluğu değerlendirir.

j) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme hizmetleri uygulamalarındaki, varsa yeni gelişmeleri inceler.

k) Risk değerlendirme analizini gözden geçirir ve gerekli izlemeleri yapar.

Belgelendirme Programı Geliştirme Komitesi'nin Oluşturulması

Madde 16- (1) Hizmet Birimince "Belgelendirme Programı Geliştirme Komitesinde" görevlendirilmek üzere Yürütme Kurulu Başkanının onayı ile yeterli sayıda üye belirlenir.

(2) Ulusal/uluslararası standartlar/kılavuzlar/normatif dokümanlar/yasal ve diğer şartların programlara yansıtılması, etkin ve sürdürülebilir uygunluk değerlendirme ve belgelendirme hizmetlerinin sağlanabilmesi için gerekli olan süreç yönetimi esaslarını belirlemek üzere, ilgili tarafların ihtiyaç ve beklentilerine uygun yeterliliklerdeki uzmanların komitede yer alması sağlanır.

(3) Oluşturulacak veya geliştirilecek belgelendirme programlarının kapsamı ve içeriğine uygun olarak, kamu görevlileri, sivil toplum örgütü temsilcileri, meslek kuruluşu temsilcileri, akademisyenler vb. ilgili, ilişkili ve belgelendirme programının ilgili tarafı niteliğindeki yeterli sayıda üyenin yer alması sağlanır.

Belgelendirme Programı Geliştirme Komitesi'nin Üyelik Kriterleri

Madde 17- (1) Belgelendirme Programı Geliştirme Komitesi'nin başlıca üyelik kriterleri;

- a) Belgelendirme programının kapsamında en az 3 yıllık iş tecrübesi olmak,
- b) En az yüksekokul mezunu olmak,
- c) TS EN ISO 9001 kalite yönetim sistemi temel eğitimine sahip olmak,
- ç) TS EN ISO/IEC 17021-1 standardı, ilgili TÜRKAK rehberleri ve ilgili EA dokümanlarına ilişkin gerçekleştirilen eğitimlere katılmış olmak gereklidir.

Belgelendirme Programı Geliştirme Komitesi'nin Çalışma Usulleri ve Görevleri

Madde 18- (1) Komite'nin başlıca çalışma esasları;

a) Belgelendirme programı geliştirme faaliyetleri için komitede görev alan üyelerin, oluşturulacak ve geliştirilecek program kapsamında ilgili veya ilişkili taraf olması belgelenir.

b) Komite, program taslağını oluşturarak Hizmet Birimine sunar, oluşturulan veya geliştirilen program hakkında yayımından önce gizlilik esaslarına uyar.

c) Yayınlanan belgelendirme programı Bakanlığın mülkiyetindedir. Hiçbir şekilde Bakanlığın izni olmadan belgelendirme programının kısmen ya da tamamı kaynakçada yer verilmiş olsa bile kullanılmaz. Araştırmalara konu edilemez. Bakanlığın izni olmadan uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetlerinde kullanılamaz.

ç) Belgelendirme programları, ulusal/uluslararası akreditasyon standart ve şartlarını sağlaması, uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetlerini gerçekleştirme yeterliliğine sahip olması gerekir.

d) Bakanlığın birimleri ve/veya Bakanlığın taraf olduğu proje, protokol vb. çalışmalar çerçevesinde ihtiyaç duyulan uygunluk değerlendirme ve belgelendirme programları, komite tarafından oluşturularak Yürütme Kurulu Başkanının onayı ile kapsama alınır.

Belgelendirme Karar Komitesi'nin Oluşturulması

MADDE 19- (1) Hizmet Birimince belgelendirme karar komitelerinde görevlendirilmek üzere Yürütme Kurulu Başkanının onayı ile yeterli sayıda TG ve BTG'lerden üyeler belirlenir.

(2) Belgelendirme kararı için, belgelendirme kararı verilecek uygunluk değerlendirme faaliyetinde yer almamış TG ve BTG'lerden üyeler belirlenerek, her karar için farklı bir komite oluşturulur.

(3) Belgelendirme Karar Komitesi, bir başkan ve en az 2 üyeden oluşur.

(4) Üyelerden en az biri, ilgili belgelendirme kararının alınacağı faaliyetin EA/NACE koduna uygun olmalıdır.

(5) Komitede, gerekli görüldüğü takdirde sektörel bilgi sahibi ilave üyeler de yer alabilir.

Belgelendirme Karar Komitesi'nin Üyelik Kriterleri

MADDE 20- (1) Belgelendirme Karar Komitesi'nin başlıca üyelik kriterleri;

a) TG olarak en az 2 yıl tetkik tecrübesi olmak,

- b) En az yükseköğretim mezunu olmak,
- c) TS EN ISO 19011 esaslı TG eğitimini başarı ile tamamlamış olmak,
- ç) Belgelendirme kararı alan üyelerin karar alınan standartta TG veya BTG olarak hizmet birimi kayıtlarında yer almak,
- d) Mali baskılardan uzak, profesyonel karar verebilme yeteneğine sahip olmak,
- e) TS EN ISO/IEC 17021-1 standardı, ilgili TÜRKAK rehberleri ve ilgili EA dokümanlarına ilişkin hizmet birimince gerçekleştirilen eğitimlere katılmış olmak gereklidir.

Belgelendirme Karar Komitesi'nin Toplanma Usul ve Esasları

MADDE 21- (1) Komite üyeleri, Yürütme Kurulu Başkanının onayı ile görevlendirilir.

(2) Komite üyeleri tarafsızlık, bağımsızlık ve şeffaflık ilkelerine uygun hareket eder.

(3) Belgelendirme karar komitesi, belirlenen üyelerin tamamının katılımı ile toplanır.

(4) Komite kararları katılımcıların oy birliği ile alınır ve herkes eşit oy hakkına sahiptir.

(5) Komite toplantılarına görüşleri alınmak üzere teknik uzman ve TGA'lar oy hakları bulunmadan sadece bilgilerinden faydalanmak üzere katılım sağlarlar.

(6) Komite oy birliği ile karar alır. Komite üyelerinin birinin dahi çekimser ya da red oyu kullanması halinde karar alınmaz.

(7) Belgelendirme karar komitesinin sekretarya iş ve işlemleri Hizmet Birimince yürütülür.

Belgelendirme Karar Komitesi'nin Çalışma Usulleri ve Görevleri

MADDE 22- (1) Komite'nin başlıca çalışma esasları;

a) Komitede görev alan üyelerin incelenen uygunluk değerlendirme raporunun EA/NACE kodunda yeterliliğe sahip olması gerekir.

b) Komite belgelendirme, belgenin sürdürülmesi, yeniden belgelendirme, askıya alınması, askı halinin kaldırılması, belgenin iptali, kapsam değişikliği, belge transferi vb. konularda oy birliği ile karar alır.

c) Komite kararı, uygunluk değerlendirme dosyasında bulunan yeterli objektif delillere dayanır.

ç) Karar yazılı ve onaylı olarak Hizmet Birimine sunulur, kayıtlar Hizmet Birimi tarafından muhafaza edilir.

d) Belgelendirme Kararları, TS EN ISO/IEC 17021-1 ve/veya diğer akreditasyon standartlarının esaslarına uygun olarak alınır.

İtiraz ve Şikâyet Komitesi'nin Oluşturulması

MADDE 23- (1) Tarafsızlığı ve güvenilirliği tesis etmek üzere belgelendirme faaliyeti veya uygunluk değerlendirme sürecinde yer almamış TG ve/veya BTG'lerden, her başvuru için farklı bir itiraz ve şikâyet komitesi oluşturulur.

(2) İtiraz ve şikâyet komitesi, yürütme kurulu başkanı onayı ile en az üç üyeden oluşturulur, İtiraz ve şikâyetin konusuna göre ihtiyaç halinde komiteye teknik uzman davet edilebilir.

İtiraz ve Şikâyet Komitesi'nin Üyelik Kriterleri

MADDE 24- (1) İtiraz ve Şikâyet Komitesi'nin başlıca üyelik kriterleri;

- a) TG olarak en az 2 yıl tetkik tecrübesi olmak,
- b) En az yükseköğretim mezunu olmak,
- c) TS EN ISO 19011 esaslı TG eğitimini başarı ile tamamlamış olmak,
- ç) Mali baskılardan uzak, profesyonel karar verebilme yeteneğine sahip olmak,
- d) TS EN ISO/IEC 17021-1 standardı, ilgili TÜRKA rehberleri ve ilgili EA dokümanlarına ilişkin hizmet birimince gerçekleştirilen eğitimlere katılmış olmak gereklidir.

İtiraz ve Şikâyet Komitesi'nin Toplanma Usul ve Esasları

MADDE 25- (1) Komite üyeleri, Yürütme Kurulu Başkanının onayı ile görevlendirilir.

- (2) Hizmet Birimi teklifinde oluşturulacak komitenin başkan ve üyeleri belirtilir.
- (3) Komite üyelerinin akreditasyon şartlarına göre itiraz ve şikâyet ile ilgili tarafsızlık, bağımsızlık ve şeffaflık ilkelerine uygunlukları sağlanır.
- (4) İtiraz ve şikâyet komitesi, her itiraz ve şikâyet başvurusu için belirlenen üyelerin tamamının katılımı ile toplanır.
- (5) Komite kararları katılımcıların oy birliği ile alınır ve herkes eşit oy hakkına sahiptir.
- (6) Komite, toplantılarda sunulan dokümanları inceler, gerektiğinde ilgili tarafları komiteye davet ederek görüşlerini alır.
- (7) İtiraz ve şikâyet komitesinin sekretarya iş ve işlemleri Hizmet Birimince yürütülür.

İtiraz ve Şikâyet Komitesi'nin Çalışma Usulleri ve Görevleri

MADDE 26- (1) Komite'nin başlıca çalışma esasları;

- a) Hizmet birimi tarafından ön inceleme yapılarak ele alınan, çözümlenemeyen itiraz ve şikâyetler ile ilgili her türlü bilgi, belge veya kayıt, İtiraz ve Şikâyet Komitesine iletilir.
- b) Komite kayıtları ve bilgileri inceler, gerekirse ilgili tarafları dinler ve kendi kanaatini oluşturur.
- c) Hizmet Birimine iletilen itiraz veya şikâyetler, yürürlükte olan GYS uygulamalarına göre değerlendirir.
- ç) Komite incelenmelerini, uygunluk değerlendirme ve belgelendirme hizmetleri alanındaki yeni gelişmelere yer verecek şekilde yapar.
- d) Komite, itiraz veya şikâyetler sonucunda uygun düzeltici ve önleyici faaliyetlerin görüşülmesini sağlar.

e) Komite, itiraz ve şikâyet konusu olan ve alınacak kararlar hakkında kamuoyuna bilgi verilip verilmeyeceği, verilecek ise bilgilendirmenin çerçevesini itiraz ve şikâyet sahibi ile belirler.

f) Komitede alınan kararlar komite başkanı tarafından yazılı hale getirilir ve komite üyelerinin onayları alınır, karar metni üyelere ve Hizmet Birimine sunulur.

g) Komite tarafından itiraz veya şikâyetleri çözümlmek için yapılan faaliyetler dâhil olmak üzere, takibi ve alınan kararlarla ilgili her türlü kayıt Hizmet Birimi tarafından muhafaza edilir.

ğ) Komitenin tüm sekretarya işlemleri Hizmet Birimi tarafından yapılır.

Hizmet Biriminin Görevleri

MADDE 27- (1) Standardizasyon ve Kalite Hizmet Birimi, aşağıdaki görevleri yapar:

a) "TS EN ISO/IEC 17021-1 Uygunluk değerlendirme- Yönetim sistemlerinin tetkikini ve belgelendirmesini sağlayan kuruluşlar için şartlar" ve diğer akreditasyon standartları doğrultusunda GYS'nin hazırlanmasını, onaylanmasını ve uygulanmasını sağlar,

b) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere BTG/TG görevlendirmesini sağlamak için gerekli izin ve onayları almak üzere iş ve işlemleri gerçekleştirir,

c) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme hizmetleri kapsamında yapılan itiraz ve şikâyet başvurularını GYS şartları doğrultusunda değerlendirir,

ç) GYS iç tetkiklerinin planlanması ve koordinasyonunu sağlar,

d) GYS ile ilgili düzeltici ve önleyici faaliyetlerin takibini yapar ve hazırlanan raporları yürütme kuruluna sunar,

e) Yürütme Kurulu Başkanı ve sekretaryası tarafından verilen diğer görevleri yapar.

Tetkik Görevlisi (TG)ve Baş Tetkik Görevlileri (BTG)

MADDE 28- (1) TG ve BTG'ler aşağıdaki görevleri yaparlar.

a) Planlanan, uygunluk değerlendirme ve belgelendirme tetkik programını gerçekleştirirler,

b) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetleri kapsamında eğitim ve tetkik faaliyetlerini gerçekleştirirler,

c) Uygunluk değerlendirme faaliyetlerini belgelendirmeye esas standart/program şartlarına uygun olarak gerçekleştirirler,

ç) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme faaliyetleri sonucunda belgelendirme vb. kararlar için gereken raporları hazırlayarak hizmet birimine iletirler,

d) Yürütme Kurulu Başkanının onayı ile verilen komite faaliyetleri ve diğer görevleri yaparlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Belgelendirme İşlemleri

Başvuru

MADDE 29- (1) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme başvuruları için; Bakanlığın ilgili web sayfasında yayımlanan belgelendirmeye esas şartlara uygunluğun sağlanması için gerekli başvuru dokümanları Hizmet Birimine iletilir,

(2) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme başvurusu yapılırken, Bakanlığın web sayfasında yayımlanan bilgi ve belgelerin güncel hali ile başvuru yapılan sahadaki uygulamaların bir biri ile uyumlu güncel hallerinin iletilmesi esastır.

(3) Başvurular GYS dokümanlarına göre değerlendirilir, başvurunun uygunsuz bulunması halinde uygunsuzlukların nedenleri ve sonuçları başvuru sahibine bildirilir.

(4) Akreditasyon şartlarına uygun olarak GYS prosedürlerinde belirlenen başvuru ve uygunluk değerlendirmeye esas şartların sağlanamaması halinde, başvuru iptal edilir.

Planlama ve Görevlendirme

MADDE 30- (1) Tarafsızlık ve bağımsızlık ilkesi korunarak, GYS sistem dokümanlara uygun olarak belgelendirme talebinde bulunan kuruluşların uygunluk değerlendirme faaliyetlerini tetkik etmek üzere TG ve BTG'ler, merkezi olarak görevlendirmeleri sağlanır.

(2) TG ve BTG'ler, TURKAK Rehberlerinde yer alan EA ve NACE sınıflandırması ve eğitim lisans yeterlilikleri göz önünde bulundurularak Yürütme Kurulu Başkanı onayı ile görevlendirilir.

(3) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme tetkiklerinin süreleri, "TS EN ISO/IEC 17021-1 Uygunluk değerlendirmesi- Yönetim sistemlerinin tetkikini ve belgelendirmesini sağlayan kuruluşlar için şartlar" standardı ve ilgili diğer standartlara göre hazırlanan ve yürütme kurulu başkanının onayı ile belirlenen GYS dokümanları çerçevesinde belirlenir.

(4) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme tetkiklerinde bir tetkik günü 8 saat, yarım tetkik günü 4 saatten az olmayacak şekilde planlanır.

Uygunluk Değerlendirme ve Belgelendirme Faaliyetlerinin İncelenmesi ve Değerlendirilmesi

MADDE 31- (1) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme hizmetleri; Bakanlığımız belgelendirme portalı üzerinden, TS EN ISO/IEC 17021 uygunluk değerlendirilmesi ve diğer standartlara uygun olarak incelenir ve değerlendirilir.

(2) Bakanlığımız belgelendirme portalına TG ve BTG'ler tarafından hazırlanan raporlar kayıt edilir.

(3) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme hizmetlerinin bağımsız ve tarafsız bir biçimde hizmet sunumu ve karar süreçlerinin standart, kriter ve/veya şartların yeterliliği, güvenilirliği hakkında yürütme kurulu tarafından gerekli görülen hallerde, yürütme kurulu

başkanının onayı ile görevlendirilen özel ihtisas komisyonu tarafından inceleme ve araştırma yapılır.

(4) Özel ihtisas komisyonu tarafından TS EN ISO/IEC 17021 uygunluk değerlendirilmesi ve ilgili diğer standartlara uygun olarak yapılan inceleme ve araştırmalar ile yapılan değerlendirmeler raporlanır. Tarafsızlığı ve güvenilirliği tehdit eden riskler bulunması durumunda gerekli önlemler alınmak üzere yürütme kurulu başkanına iletilmek üzere hizmet birimine tavsiye ve önerilerde bulunulabilir.

(5) Tarafsızlığı Koruma ve Tavsiye Komitesi tarafından, uygunluk değerlendirme ve belgelendirme standartlarına uygun olarak TURKAK ve IAF rehber dokümanlarına ve GYS dokümanlarına uygun olarak inceleme, araştırma ve değerlendirme yapılır.

(6) Tarafsızlığı Koruma ve Tavsiye Komitesi tarafından yapılan inceleme, araştırma ve değerlendirme sonucunda, tarafsızlığı ve güvenilirliği tehdit eden riskler bulunması durumunda gerekli önlemler alınmak üzere yürütme kurulu başkanına iletilmek üzere hizmet birimine tavsiye ve önerilerde bulunulabilir.

Ödemeler

MADDE 32- (1) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme süreçlerinde görevlendirilen TG ve BTG'ler ile diğer uzmanların yolluk ve yevmiye, konaklama vb. mali kaynak ihtiyaçları; 6245 sayılı Harcırah Kanunu doğrultusunda, taşra teşkilatı birimlerinde il millî eğitim müdürlüklerince, merkez teşkilatında ise görevli oldukları birimlerin ilgili harcama kaleminden karşılanır.

(2) Hizmet biriminin yetki ve yeterliliğini geliştirmek, akreditasyon ve tescil işlemlerini sağlamak üzere ulusal ve uluslararası akreditasyon kurumları tarafından birim faaliyetlerini denetlemek, tescil ve yetkilendirmek üzere yapılan tetkik ve denetim/ön denetim harcamaları, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün ilgili harcama kaleminden karşılanır.

(3) Kapsama alınacak standartlarda; sistemin kurulumu, işletilmesi, sürdürülmesi ve yaygınlaştırılması ile yönetim için gerekli diğer unsurları gerçekleştirmek üzere, belirlenen personellerin eğitim ve diğer giderleri, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün ilgili harcama kaleminden karşılanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Eğitimler

TG ve BTG'lerin Eğitimleri

MADDE 33- (1) Uygunluk değerlendirme ve belgelendirme sistemlerinin oluşturulması ve sürdürülmesi hakkında çalışanlar ile sistemlerin tetkikini yapmak üzere görevlendirilen personellerin uluslararası kriterlere göre onaylanmış personel belgelendirme programlarında belirlenen temel eğitimleri (temel, dokümantasyon, iç tetkik, proses yönetimi vb.) Bakanlığın hizmetiçi kurs programlarına uygun olarak yapılır.

(2) Uluslararası kriterlere göre onaylanmış (IRCA, IPC, EOQ, Exemplar Global vb.) yönetim sistemi TG/BTG eğitimi programlarına uygun olarak, Bakanlığın hizmetiçi kurs eğitim programları oluşturulur. Eğitim programlarını başarı ile tamamlayanlar TGA olarak görevlendirilebilir.

(3) Hizmet birimince; uygunluk değerlendirme ve belgelendirme kuruluşlarının tetkik ekibi üyeleri için akreditasyon kuruluşları tarafından oluşturulan "TÜRKAK R40.02 Yönetim Sistemi Belgelendirme Kuruluşlarının Tetkik Ekibi Üyeleri İçin Şartlar Rehberi" ile diğer ilgili standartlar/rehberler/normatif dokümanlarda belirtilen yetkinlik kriterlerine uygun olarak, TG ve BTG yetkilendirme eğitimleri yapılır, eğitimler sonunda yetkilendirme amacı ile teorik ve uygulamalı sınav/lar düzenlenir.

Uygunluk Değerlendirme ve Belgelendirme Sistemleri Eğitimi

MADDE 34- (1) Bakanlığın hizmetiçi kurs/seminer programlarında yer alan uygunluk değerlendirme ve belgelendirme konularında ilgili standartlarda temel eğitimler, hizmet birimince verilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 35- (1) Bu Yönerge onay tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 36- (1) Bu Yönerge hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.